SPY SUOMEN Pyhäkoulun YSTÄVÄT

SPY KEVÄTKIRJE

2021

Iso tuuli ja auringonsäteitä

Kahdeksanvuotiaalle Irjalle pyhäkoulu ei ole mikään irtopala vaan osa tapahtumisen virtaa.

Meidän pyhäkoulu on koulun vieressä, Seurojentalolla. Äiti yleensä vie minut sinne, ja veljet tulevat, jos heillä ei ole harkkoja samaan aikaan. Pelaan jalkapalloa ja käyn yleisurheilussa. Opin eskarissa lukemaan.

Pyhäkoulussa opettavat Virpi ja Elsi. Meitä pyhäkoululaisia on vaihteleva määrä, enimmillään ehkä kymmenen. Ihan ensimmäiseksi me syödään, esimerkiksi puuroa. Sitten me mennään piiriin, jossa lauletaan. Jumalan kämmenellä on aika yleinen valinta. Sen jälkeen me luetaan sen päivän kertomus ja leikitään sitä tai askarrellaan siitä.

Helluntaina oli kertomus, jossa opetuslapset olivat sellaisen pöydän ympärillä ja sitten tapahtui ihme. Vaikka niillä oli kivenpainoinen suru, tuli iso tuuli, joka heitti sen kiven pois ja sitten tuli auringonsäteitä.

Me tehtiin kirjekyyhkyjä. Ensin leikattiin se paperista, väritettiin ja kiinnitettiin ripustuslanka. Sitten tehtiin sille paperista siivet. Meillä oli myös kakkua, koska oli kevään viimeinen kerta. Jos saisin päättää, pyhäkoulussa olisi enemmän askartelua. ja aikaa, sitä pitäisi olla enemmän.

Olen myös kirjepyhäkoulussa. Posti tuo sen minulle omalla nimellä. Siinä on tehtäviä, jotka ovat sopivan helppoja.

Kirjepyhäkoulussa on Päkä-lammas ja Pulmu, joka on kana tai ehkä kukko. Päkä oli viimeksi kirjoittanut sanoja, mutta Pulmun mielestä niitä piti korjata. Meillä on kolme tuttipullolla syötettävää karitsaa. Minun lampaallani ei ole vielä nimeä. Isojen veljien lampaat ovat Kaneli ja Belle.

Koulun uskontotunnilla puhutaan enemmän Jeesuksesta kuin pyhäkoulussa, mutta pyhäkoulussa rukoillaan. Siellä on aina alttari, jossa on valkoinen liina, risti, Raamattu ja kukkia. Kaikki on siellä lapsenkokoista, niin kuin esimerkiksi pöytä ja tuolit.

Irja Hemmilä, 8
Salo

Puheenjohtajalta

Olen viime viikkoina tehnyt aikamatkaa lapsuuteeni valokuvia selaten, kun isäni siunattiin haudan lepoon kesäkuun alussa. Olen niin monesta asiasta kiitollinen isälleni: hän opetti arvostamaan kirjoja, luontoa ja hyvää, arkista elämää. Pyhäkouluun vanhempani veivät minut, kun olin kaksi vuotta täyttänyt. Heille oli itsestään selvää, että he haluavat antaa lapsilleen kristillisen arvomaailman. Niin luonnollista se on itsellenikin, että tuntuu melkeinpä kummalliselta, että meidän täytyy "kirkastaa pyhäkoulun brändiä".

En usko, että me mummoikäiset olemme ainoita, jotka pyhäkoulun arvon tunnustamme. Todisteena tästä ovat hienot, erilaiset pyhäkoulut eri puolilla maatamme, ja ilo on seurata kuulumisia niistä. Tiedän, että on myös nuoria vanhempia, jotka kyselevät pyhäkoulun perään seurakunnissa, joissa sitä ei järjestetä. Joskus kuitenkin kuulee kerrassaan kummallisia mielikuvia, kuten että pyhäkoulussa opettaja opettaa ja lasten pitää istua hiljaa paikallaan, tai että luetaan kertomuksia, jotka pelottavat lasta. Täysin vierasta pyhäkoululle!

Ilmeen kirkastamista siis tarvitaan, ja on hienoa, että olemme saaneet ammattilaisen, strategi Jaana Haapalan, kanssamme sitä pohtimaan. Jaana sanoo olevansa itsekin pyhäkoulun kasvatti. Mikä sen parempi yhdistelmä: oma kokemus pyhäkoulusta ja vankka ammattilaisuus viestin perille viemisestä. Saamme sanat ja keinot kertoa siitä, mikä meille on antanut niin paljon pyhäkoululaisena, vanhempana, pyhäkoulunohjaajana.

Siunausta teille pyhäkoulun ystävät. Meitä tarvitaan! Iloitaan Luojan luomasta kesän kauneudesta.

Eija Pakkala
eija.pakkala@kolumbus.fi

Pyhäkoulu, nukkavieru mutta vahva brändi

Viimeisen vuoden SPY on tutkinut mielikuvaa pyhäkoulusta ja miettinyt, millä pyyhkiä pölyt sen päältä.

Kun brändiä haluaa kohentaa, pitää vaikuttaa sekä siihen, millaista pyhäkoulussa on, että siihen, miten siitä kerrotaan. Pyhäkoulun sisältöön vaikuttaminen on hidasta ja vaatii yhteistä ajattelua ja sitoutumista yhteiseen työtapaan. Pyhäkoulusta kertominen taas on viestinnän haaste.

Brändiä työstämässä on SPY:n työpajoissa ollut myös Jaana Haapala-Laiho mainostoimisto Funckista.

– Pyhäkoulu on kaikille tuttu sana. On helpompi perustaa tuttuun kuin aloittaa tyhjästä, hän sanoo. – Vaikka mielikuva olisi nukkavieru, pyhäkoulu on tärkeä, koska vanhemmilla ja isovanhemmilla ei ole välineitä siirtää arvostamaansa kristillistä traditiota.

Työpajoissa nousi kaksi brändiä kirkastavaa teemaa. Ensimmäinen, ***"ihan lasten valtakunta"***, korostaa lasta uskon sanoittajana. Lasten valtakunta pakottaa aikuisen yllätyksiin ja hallitsemattomuuteen. Leikin ja vakavan yhdistäminen ei ole lasten valtakunnassa vaarallista. Mielikuvaa pyhäkoulusta loisi iskulause "***lasten valtakunnassa kaikki hyvin***".

Toinen teema, ***"osaksi tarinaa"***, korostaa sukupolvien ketjua. Pyhäkoulussa oma elämäntarina ja kristinuskon suuri kertomus kietoutuvat yhteen: ***"Pyhäkoulussa on punaisia lankoja", "Hyvä alku ja onnellinen loppu", "pyhäkoulu on hyvä tarina", "tarina jatkuu pyhäkoulussa".***

Usein mielikuvaa on viisaampi luoda pyhäkoulun idealla kuin sen toteutuksella. Piirissä istuva lapsiryhmä, askarteluhetki tai lasten kokoama alttari saattaa olla tarpeen, kun vanhemmille kerrotaan, miltä pyhäkoulussa näyttää. Itse pyhäkoulua kannattaa mainostaa sen sisällöllä, paikkana, jossa on tilaa kertoa, kysyä ja leikkiä.

SPY työstää

SPY valmistelee pyhäkoulun brändin kirkastamista mielikuvakampanjalla, jossa pyhäkoulu saa oman, Lastenkirkolle sukua olevan ilmeensä ja nousee tuorein lausein esiin seurakuntien viestinnässä ja sosiaalisessa mediassa.

Vanhempien näkökulmasta pyhäkoulu auttaa uskontokasvatuksessa siirtämällä ja vahvistamalla kristillistä perinnettä. Pyhäkoulussa lapsi oppii, millaista on olla kristitty. Toivottavasti myös seurakunnissa oivalletaan, että hiipuvaksi uskotussa on koko kirkon tarinan ydin.

"Jos lapset sais valita, niin ihmiset asuis puutarhassa. Siellä laulettais ja juteltais ja aikuiset kuuntelis lasten ajatuksia."

Sädekehää kantaa tänä vuonna Sanna

Sanna Yli-Koski-Mustonen kokeilee malttamattomana uutta.

Miten pyhäkoulu voisi toteutua osana seurakunnan muuta toimintaa? miettii Sanna Yli-Koski-Mustonen, jonka vastuulla kahden lastenohjaajan kanssa on koko seurakunnan varhaiskasvatus. Pitäjänmäellä se tarkoittaa "kivasti pyhien hetkien" järjestämistä.

– Pyhän hetken ei tarvitse olla pysähtynyt hetki. Monella lapsella on vaikeuksia istua hiljaa paikallaan. Varsinkin, jos pyhäkoulun alkua edeltää messujakso kirkossa, pitäisi sen jälkeen saada liikkua ja toimia, sanoo asiaa myös pyhäkoululaisen äitinä katsova Sanna.

Korona-aikaan Sannan kotiseurakunta Lauttasaari kokosi pyhäkouluperheet kuulumistenvaihtoon Teamsin kautta. Pitäjänmäellä kokeiltiin kirjepyhäkoulua, johon liittyi saman tien yli kaksikymmentä perhettä.

Pyhäkoulun pitäisi tuottaa jatkuvuutta ja rakentaa luottamussuhdetta. Miten pyhäkoulunohjaajasta tulisi tuttu? Sanna keksi pyytää pyhäkoulunohjaajaa hoitamaan poikaansa Vilhoa. Näin nuorelle pyhäkoulunohjaajalle kertyi myös taskurahaa.

Aamukymmenen tai yksitoista ei ole Sannan mielestä perheille ideaali aika. Sunnuntai-iltapäivä toimisi paremmin. Vanhemmat voisivat lähteä lenkille tai kirkko voisi olla auki rentoutuspatjan levittäjille tai vertaistukikeskusteluille.

Kynnystä madaltaisi pyhäkoulu-sanaan lisätty tekemisen määre. Muskaripyhäkouluun tai legopyhäkouluun olisi helpompi lähteä.

– Haaveilen pyhäkoulusta, jossa kaikki raamatunkertomukset rakennetaan legoista. Tekemistä rytmittäisivät sama alkulaulu ja sama loppulaulu, muutama toiminnallinen toisto. Se vie korvamadon kotiin saakka.

Tärkeää on, että lapsi viihtyy.

– Joskus on pelko sydämessä, että entä jos lapsi sanoo, että ei halua pyhäkouluun enää ikinä. Tunnelma ratkaisee. Pyhä hetki rakentuu yhdestäkin virrestä tai rukouksesta. Ohjaajan onnistumista ei ole se, että hän saa kaiken suunnittelemansa toteutettua, vaan se, että hän osaa joustaa lasten tarpeiden mukaan.

Kuka?

Sanna Yli-Koski-Mustonen tunnetaan paitsi Helsingin Pitäjänmäen seurakunnan innostuneena varhaiskasvatuksen ohjaajana myös kirjastaan Yhteistyötä koreittain, joka tekee tutuksi seurakuntien yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitosten kanssa. Sanna on kasvatustieteen maisteri, lastentarhanopettaja ja sosionomi-kirkonnuorisotyönohjaaja. Sannan ja hänen puolisonsa perheessä on viisivuotias Vilho-poika.

SPY palkitsi Sannan vuoden 2021 sädekehällä vuosikokouksessaan toukokuussa.

SPY:n hallitus sai kaksi uutta jäsentä

Toukokuun vuosikokous valitsi SPY:n hallitukseen kaksi uutta jäsentä, Mukulamessun äidin ja Lohjan Vivamon Lastenkylää ideoineen ja rakentaneen kirjailijan Anna-Mari Kaskisen ja nuorisotyönohjaaja Riitta "Ride" Koiviston Helsingin Malmin seurakunnasta.

"Pidän SPY:n työnäkyä ja tavoitteita todella innostavina ja tarpeellisina. Minua viehättää ajatus, että pyhäkoulun sateenvarjon alle voi sopia kaikki lasten ja perheiden jumalanpalveluselämä."
– Anna-Mari Kaskinen

"Sain jokin aika sitten toimenkuvaani pyhäkoulutyön. Olen kiinnostunut pyhäkoulun uudesta tulemisesta ja sen eri mahdollisuuksista."
– Ride Koivisto

Pyhäkoulu – mitä kuuluu? Seurakuntaopisto 27.–28.8. (0,50 op)
Miltä pyhäkoulu näyttää työntekijöiden, pyhäkoulunohjaajien, lasten ja perheiden näkökulmasta? Tule pohtimaan työntekijöiden ja vapaaehtoisten kesken, mitä on pyhäkoulun tulevaisuus. Mikä on minun paikkani pyhäkoulussa? Voiko pyhäkoulu toimia verkossa?

Tervetuloa mukaan vapaaehtoiset pyhäkoulunohjaajat, lastenohjaajat, papit, varhaiskasvatuksen ohjaajat.

Perjantai on erityisesti seurakuntien pyhäkoulutyöstä vastaaville, lauantai kaikille pyhäkoulusta kiinnostuneille.

Ilmoittaudu viimeistään 3.8. Hinta ja lisätiedot Seurakuntaopiston verkkosivuilta, joihin pääset tästä QR-koodista. Toteuttajat: Seurakuntaopisto ja Lasten ja nuorten keskus. Mukana myös SPY ry.

Pyhäkoulunohjaajien Teams-tapaaminen 12.8. kello 18

Syyskauden vinkkien yhteinen pöytä.
Ilmoittaudu Anitalle, niin saat linkin tapaamiseen. anita.ahtiainen@lastenjanuortenkeskus.fi. Lisätietoa ja osallistumislinkki löytyy myös tällä koodilla.

Lataa käyttöösi kesän rastit

Hyödynnä leireillä ja perheen päivässä Lastenkirkon rastipolut. Tulostettavat rastitekstit voi ladata
tai tulostaa osoitteessa lastenkirkko.fi/materiaalit.

Päkän postit ja Tutkimuspartio seikkailee

Kevät- ja syyskauden tehtävä- ja tarinapostit ovat vapaasti tulostettavissa vaikkapa kirjepyhäkouluksi osoitteessa lastenkirkko.fi/materiaalit. Nelisivuiset Päkän postit on tarkoitettu alle kouluikäisille, Tutkimuspartio seikkailee pienille koululaisille. Sivuilta löytyy myös sivupohja tervehdykseksi kotiin.

Tällä QR-koodilla pääset tutkimaan kaikkia yllä mainittuja materiaaleja Lastenkirkko.fi -sivustolla.